

षः यद्वा कर्मणि षष्ठी मदचनं ज्ञानीहीत्यर्थः । किम्भूतस्य वचसः मंहिष्ठस्य भू-
यिष्ठस्य अतिशयेन बद्धं मंहिष्ठं तस्य । तथा प्रभृतस्य प्रवृतस्य ओत्रपथं प्रापि-
तस्य आदरोक्तस्येत्यर्थः । किं च त्वशब्द एकशब्दार्थः सर्वादः पीयतिराक्रोशति-
कर्मा हे अग्ने त्वः एकः पुरुषः पीयति आक्रोशति निन्दति त्वः एकः त्वामनुगृणा-
ति त्वां स्तौति कश्चित्स्तौति कश्चिन्निन्दतीति लोकस्वभावः । एवं सति हे अग्ने
अहं तु ते तव तन्वं तनूं शरीरं वन्दे स्तौमि नमामि च वदि अभिवादनस्तुत्योः ।
कीदृशोऽहम् वन्दारुः वन्दनशीलः श्रुवन्द्योरारुरिति [पा० ३.२.१०३.] आरुप्रत्य-
यः शीलार्थः ॥ ४२ ॥

a. स बोधि सूरिर्मधवा वसुपते वसुदावन् । युयोध्यस्मद्वेषांसि ॥

b. विश्वकर्मणे स्वाहा ॥ ४३ ॥

सोमाहुतिदृष्टाग्नेयी यजुरन्ता गायत्री । विश्वकर्मणे स्वाहेति यजुः । हे वसु-
पते धनपते हे वसुदावन् वसु ददातीति वसुदावा आतो मनिन्निति [पा० ३.२.
७४.] कानिप् तत्सम्बुद्धौ हे वसुदावन् धनस्य दातः स त्वं बोधि अस्मदभिप्रायं
बुध्यस्व बुध्यतेः शपि लुप्ते हुक्कल्भ्यो हेर्धिरिति [पा० ६.४.१०१.] धिः गुणान्त्य-
लोपौ हान्दसौ । कीदृशस्त्वं सूरिः विद्वान् मधवा धनवान् मधं धनमस्यास्तीति ।
संतुष्टः सन्धेपांसि दौर्भाग्यानि अस्मद्युयोधि अस्मत्तः पृथक्कुरु । का० [१६.७.१.]
प्रायश्चित्तिः समिधोऽपहत्याज्यं विश्वकर्मणोऽइति जुहोति । सुवस्थानीयया समि-
धा घृतमादायोष्येऽग्नौ जुहोति तत्कर्मणः प्रायश्चित्तिरिति संज्ञेति सूत्रार्थः ॥ यजुः ।
जगत्सृष्टिस्थित्यादिकर्मकर्त्रे तुभ्यं स्वाहा सुद्धतमस्तु ॥ ४३ ॥

पुनस्त्वादित्या रुद्रा वसवः समिन्धतां पुनर्ब्रह्माणो वसुनीथ यज्ञैः ।

घृतेन त्वं तन्वं वर्धयस्व सत्याः संतु यज्ञमानस्य कामाः ॥ ४४ ॥

का० [१६.७.२.] उत्थायादधाति समिधं पुनस्त्वेति । घृतहोमानन्तरमुत्थाय ता-
मेव समिधमुष्येऽग्नौवाद्धाति ॥ आग्नेयी त्रिष्टुप् आद्यपादश्चतुर्दशार्णस्तृतीयो द-
शकस्तेन द्यधिका । हे अग्ने आदित्याः रुद्राः वसवश्च त्वा त्वां पुनः समिन्धतामु-
पशान्तं दीपयन्तु । हे वसुनीथ वसु धनं तन्निमित्ता नीथा स्तुतिर्यस्य यद्वा वसूनि